

Ilmasto muuttuu – muuttuuko maa- ja metsätalous? -tapahtuma, Liminka 24.9.202

Yhteenveto ryhmäkeskustelusta 1: Ilmastomuutokseen sopeutuminen maa- ja metsätaloudessa Pohjois-Pohjanmaalla

Ryhmässä pohdittiin Pohjois-Pohjanmaan maa- ja metsätalouden ilmastoriskejä ja keinoja sopeutua niihin. Keskustelua käytiin kahdessa pienryhmässä. Ensin kukin osallistuja mietti itsekseen vastauksia esitettyihin kysymyksiin, sen jälkeen niistä keskusteltiin pienryhmässä. Lopuksi pienryhmä kirjasi lapuille ja kertoi suullisesti ne asiat, jotka he halusivat esittää keskustelustaan koko ryhmälle. Alla oleva yhteenveto on kooste pienryhmien keskustelujen tuloksista. Jos molemmat pienryhmät toivat esiin saman asian, se on otettu huomioon yhteenvedossa vain kerran.

Työpajan veti ja yhteenvedon koosti ELY-keskusten valtakunnallisen ilmastoyksikön Pia Lehmusvuori.

1) Mitä riskejä ilmastonmuutos mielestäsi aiheuttaa Pohjois-Pohjanmaan maa- ja metsätaloudelle?

Maatalous

- Sateiden epätasaisuus = kuiva kesä (kastelutarve), märkä syksy
- Paikallisten sadekuurojen ennustamattomuus
- Viljelytoimien ajankohtien muutokset kuivuudesta, lämmöstä ym. riippuen:
Esim. lämmin syksy => perunannosto viivästyy. Toisaalta jos pakkaset tulevat ja nostot loppuvat => peruna jää maahan.
- Ravinnevalumat
- Vieraslajihaasteet: tuovatko uudet kasvilajit vieraslajihaasteen?
- Roudattomuus haittaa maan kasvukuntoa => tiivistyminen
- Tuholaiset ja taudit

Metsätalous

- Kuivuus haittaa puiden kasvua
- Roudattomuus ja sateet: puunkorjuulle aiheutuvat haasteet ja kuljetushaasteet (metsätiet eivät kuivu)
- Hyönteistuhot: onko luontaista "torjuntaverkkoa" = suojelualueita?
- Vieraslajihaasteet
- Marjasadon haasteet
- Pohjoisen puun saatavuus ja laatu
- Kiinteistöjen ja rakennusten uudelleen suunnittelun tarve

2) Millä keinoilla näitä ilmastonmuutoksesta maa- ja metsätaloudelle aiheutuvia riskejä voisi mielestäsi vähentää?

Maatalous

- Viljelykierto (ei monikulttuuria)
- Kierrätyslannoitteet, biokaasulaitosten rejekti lannoitteeksi
- Biohiilen lisäys
- Lajikevalinnat
- Kasvinjalostus
- Vesitalous kuntoon, säätösalaajitus, kosteikko, kasteluallas
- Lajikirjon lisääminen, vaihtoehtoisuus, kunnossapito ja suojelutoimet
- Suunnittelu, yhteistyö ja tiedon lisääminen
- Koulutus, ohjeistus, ohjauskeinot
- Hiilensidonta
- Hiilensidonnasta kompensatio => raha liikkuu viljelijän suuntaan!

Metsätalous

- Vesien sidonta: ojitus tai/ja ojituksen tukinta, tulvariskien pienentäminen
- Monimuotoinen metsä, sekametsät, eri-ikäiset metsät
- Lajikirjon lisääminen, vaihtoehtoisuus, kunnossapito ja suojelutoimet
- Suojavyöhykkeet
- Metsäteiden merkitys metsäpalojen torjunnassa ja tuhojen havaitsemisessa. Tuulivoiman myötä tullut lisää metsätieverkkoa.
- Suunnittelu, yhteistyö ja tiedon lisääminen
- Metsätaloukulttuurin muutos
- Ilmastonmuutoksen torjunta, mm. jakeluväline ja vihreä energia
- Hiilensidonnasta kompensatio